

วารสารอิเล็กทรอนิกส์
ทางการศึกษา

OJED, Vol.10, No.1, 2015, pp.358-367

OJED

An Online Journal
of Education

<http://www.edu.chula.ac.th/ojed>

แนวทางการบริหารตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาของ
โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนขนาดใหญ่ในกรุงเทพมหานคร
GUIDELINES MANAGEMENT BY VOCATIONAL EDUCATION STANDARDS OF
LARGE-SIZED PRIVATE VOCATIONAL SCHOOLS IN BANGKOK METROPOLIS

นางสาวปรียวรา มังคละพิศาลกุล*

Preewara Mangkalapisarnkul

ผศ.ดร.นันทรัตน์ เจริญกุล**

Asst. Prof. Nuntarat Charoenkul, Ph.D.

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ศึกษาสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา 2. นำเสนอแนวทางการบริหารงานตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา ประชากร คือ โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนขนาดใหญ่ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 8 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูลได้แก่ ผู้บริหารและครู จำนวน 262 คน เครื่องมือ คือแบบสอบถามสำรวจสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่พึงประสงค์ สถิติที่ใช้ คือ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น (PNI_{modified})

ผลการวิจัยพบว่า 1. โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนขนาดใหญ่ในกรุงเทพมหานครมีสภาพปัจจุบันและมีสภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารงานตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาทั้งภาพรวมและจำแนกรายด้านอยู่ในระดับสูง 2. แนวทางการบริหารงานตามมาตรฐานการอาชีวศึกษามี 8 ด้านประกอบด้วย 20 แนวทางปฏิบัติ คือ (1) ด้านผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษา (2) ด้านการจัดการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น (3) ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา (4) ด้านการบริหารจัดการอาชีวศึกษา (5) ด้านการบริการวิชาการและวิชาชีพ (6) ด้านการปลูกฝังจิตสำนึกและเสริมสร้างความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก (7) ด้านนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ งานสร้างสรรค์ หรืองานวิจัย (8) ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา

* นิสิตมหาบัณฑิตสาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชา นโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา

คณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

E-mail Address: zinekaew.p@gmail.com

** อาจารย์ประจำสาขาวิชา บริหารการศึกษา ภาควิชา นโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา

คณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

E-mail Address: Nuntarat.C@chula.ac.th

ISSN1905-4491

Abstract

The purposes of this research were 1) to study the current and expected states of management by vocational education standards of large-sized private vocational schools in Bangkok Metropolis; 2) to present guidelines for School Management by Vocational Education Standards of large-sized private vocational schools. Data were gathered from 262 school directors and teachers. The instruments were questionnaires. Frequency, Mean ($\bar{X}$) and Standard deviation (S.D.) and the priority needs index modified were used for data analysis.

The research results were as follows. 1. Both in general and in each aspect, the current and expected states of management by vocational education standards were at a high level. 2. The guidelines for Management by vocational education standards of large-sized private vocational schools consisted of eight main guidelines including twenty approaches for practice: (1) students and graduates; (2) short professional training courses; (3) curriculum and instructional management; (4) educational management; (5) academic and professional services; (6) to foster and enhance global and Thai citizenship of students; (7) innovations, inventions, creative products or research and (8) quality assurance.

คำสำคัญ: การบริหารโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน / มาตรฐานการอาชีวศึกษา / โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ขนาดใหญ่

KEYWORDS: PRIVATE VOCATIONAL SCHOOLS MANAGEMENT / VOCATIONAL EDUCATION STANDARDS / LARGE-SIZED PRIVATE VOCATIONAL SCHOOLS

บทนำ

การศึกษาเป็นรากฐานที่สำคัญในการพัฒนาประเทศ ดังนั้นระบบการศึกษาจะต้องเข้มแข็งและมีศักยภาพเพื่อการพัฒนากำลังคนให้มีความรู้ ความสามารถ เพื่อขับเคลื่อนประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้าอย่างมั่นคงและยั่งยืน โดยการจัดการด้านอาชีวศึกษาจะเข้ามามีบทบาทสำคัญในการพัฒนากำลังคน เพราะเป็นการจัดการศึกษาที่มุ่งผลิตบุคลากรในระดับปฏิบัติงาน โดยกำลังคนเหล่านี้ต้องมีคุณภาพ มีความรู้ทักษะความสามารถที่จะแข่งขันกับนานาประเทศ พร้อมทั้งก้าวทันต่อความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีของโลก (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน, 2543)

ผลผลิตจากการอาชีวศึกษาจะเป็นแรงขับเคลื่อนเพื่อรองรับและสนับสนุนการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมขนาดใหญ่ของทั้งภาครัฐและเอกชน และสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมที่เป็นการลงทุนเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพ สามารถดำรงชีวิตและทำประโยชน์ให้แก่สังคมได้ มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนากำลังคนของประเทศ เพราะการที่ประเทศจะมีบุคลากรที่มีทักษะ และมีมือแรงงานได้หรือไม่ขึ้นอยู่กับอาชีวศึกษาเป็นสำคัญ (สุปราณี ศรีฉัตรวิมล และคณะ, 2544)

การจัดการอาชีวศึกษาเอกชนได้มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาประเทศควบคู่กับภาครัฐอย่างต่อเนื่อง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน, 2543) โดยภาครัฐได้มีการสนับสนุน ส่งเสริม เอื้ออำนวย ในด้านต่างๆ ให้กับสถานศึกษาอาชีวศึกษาของเอกชนมีส่วนร่วมในการจัดศึกษามากขึ้น ผ่านทางนโยบาย กฎ ระเบียบข้อบังคับต่างๆ เช่น ด้านการสนับสนุนการมีส่วนร่วม และด้านการเงิน ตามพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 43 การบริหารและการจัดการศึกษาของเอกชนให้มีความเป็นอิสระ โดยมีการกำกับติดตาม การประเมินคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาจากรัฐ และต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา

เช่นเดียวกับสถานศึกษาของรัฐ และ มาตรา 46 รัฐต้องให้การสนับสนุนด้านเงินอุดหนุน การลดหย่อนหรือ การยกเว้นภาษี และสิทธิประโยชน์อย่างอื่นที่เป็นประโยชน์ในทางการศึกษาแก่สถานศึกษาเอกชนตาม ความเหมาะสม รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนด้านวิชาการให้สถานศึกษาเอกชนมีมาตรฐานและสามารถ พึ่งตนเองได้

การบริหารจัดการสถานศึกษาของเอกชนนั้นแม้มีความเป็นอิสระ แต่ต้องได้รับการประเมินคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาเช่นเดียวกับสถานศึกษาของรัฐ ดังที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้ระบุในหมวด 6 มาตรฐานและการประกันคุณภาพทางการศึกษา มาตรา 47-51 ได้กำหนดให้สำนักงานประกัน คุณภาพการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาในทุกระดับให้หน่วยงานต้นสังกัด และ สถานศึกษาจัดให้มีการประกันคุณภาพการศึกษา และให้ถือเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารสถานศึกษา พร้อมทั้งจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชนเพื่อนำไปสู่การพัฒนา คุณภาพและมาตรฐานการศึกษา โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนได้ใช้ “มาตรฐาน การอาชีวศึกษา พ.ศ. 2555 เพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา” เป็นเป้าหมายในการจัดการ อาชีวศึกษาในสถานศึกษาโดยนำมาใช้ตั้งแต่ปีการศึกษา 2555 ซึ่งก่อให้เกิดคุณภาพในสถานศึกษาและได้รับ การพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เกิดผลดีกับผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา และสามารถรองรับการประเมินคุณภาพ ภายนอกได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล (สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ, 2555)

ผลการวิจัยของ รุ่งทิพา โจ๊กทำ (2551) ได้ศึกษาเปรียบเทียบการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2 พบว่า ปัญหา การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนขนาดใหญ่ มีปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษามากกว่าโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนขนาดกลางและขนาดเล็ก

จากสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจเรื่องการบริหารงานตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาของ โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนขนาดใหญ่ในกรุงเทพมหานคร ซึ่งจะทำให้ได้ทราบถึงสภาพที่เป็นจริงและสภาพ ที่พึงประสงค์ของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนขนาดใหญ่ในกรุงเทพมหานคร เพื่อนำไปสู่การจัดลำดับ ความต้องการจำเป็นในการบริหารงานตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาต่อไป

กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดการบริหารงานตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2555 กำหนดขึ้น โดยสำนักงาน คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ซึ่งเป็นหน่วยงานที่กำกับ และมีความสอดคล้องกับ กลุ่มประชากรที่ต้องการศึกษา มีรายละเอียดดังนี้

การบริหารงานตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2555

1. มาตรฐานด้านผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา
2. มาตรฐานด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา
3. มาตรฐานด้านการบริหารจัดการอาชีวศึกษา
4. มาตรฐานด้านการบริการวิชาการและวิชาชีพ
5. มาตรฐานด้านนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ งานสร้างสรรค์ หรืองานวิจัย
6. มาตรฐานด้านการปลูกฝังจิตสำนึกและเสริมสร้างความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก
7. มาตรฐานด้านการประกันคุณภาพการศึกษา
8. มาตรฐานด้านการจัดการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ศึกษาสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนขนาดใหญ่ในกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อนำเสนอแนวทางการบริหารงานตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนขนาดใหญ่ในกรุงเทพมหานคร

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยใช้วิธีวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยการสำรวจสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา แล้ววิเคราะห์หาความต้องการจำเป็นของการบริหารงานตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา จากนั้นนำเสนอแนวทางการบริหารงานตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ ผู้บริหารและครูโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนขนาดใหญ่ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 8 โรงเรียน และกลุ่มตัวอย่าง จำแนกผู้ให้ข้อมูลเป็น (1) ผู้บริหารจำนวน 8 คน (2) ครูจำนวน 275 คน จากจำนวนครูทั้งหมด 878 คน โดยได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลตามตารางของ Yamane (1967) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2555 ของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนขนาดใหญ่ในกรุงเทพมหานคร 1 ฉบับ แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามสถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานสถานศึกษาตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2555 ของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนขนาดใหญ่ในกรุงเทพมหานคร เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จำนวน 49 ข้อ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS ในการคำนวณข้อมูล โดยใช้สถิติความถี่และค่าเฉลี่ย วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้สถิติค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานสถานศึกษา และจัดลำดับความต้องการจำเป็นตามค่า PNI Modified โดยใช้สูตรในการคำนวณ

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

จากกลุ่มตัวอย่างมีจำนวนทั้งสิ้น 262 คน เป็นเพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 63.7 และเป็นเพศชายคิดเป็นร้อยละ 36.3, ช่วงอายุของกลุ่มตัวอย่างอันดับแรก คือ อายุระหว่าง 30 – 39 ปี รองลงมา อายุต่ำกว่า 30 ปี และ อายุระหว่าง 40 – 49 ปี, ตำแหน่งหน้าที่ที่จำแนกเป็น ผู้บริหาร ร้อยละ 1.9, ครูสายสามัญ ร้อยละ 22.1

และครูสายอาชีวศึกษาร้อยละ 76 , การศึกษาสูงสุดของกลุ่มตัวอย่าง คิดเป็น ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี ร้อยละ 0.4 ระดับปริญญาตรี ร้อยละ 74.4 ระดับปริญญาโทร้อยละ 23.3 ระดับปริญญาเอกร้อยละ 0.4 และอื่นๆ ร้อยละ 1.5 ระยะเวลาทำงานในสถานศึกษาปัจจุบัน อันดับแรก คือ 2 – 5 ปี รองลงมาคือ 6 – 10 ปี และ 11 - 15 ปี

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์

ผลการวิจัยพบว่าโรงเรียนอาชีวเอกชนขนาดใหญ่ในกรุงเทพมหานครมีสภาพปัจจุบันและมีสภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารงานตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา ทั้งภาพรวมและจำแนกรายด้านอยู่ในระดับสูง

สภาพปัจจุบันในการบริหารงานตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาของโรงเรียนอาชีวเอกชนขนาดใหญ่ในกรุงเทพมหานครที่อยู่ในระดับสูงสามลำดับแรก คือ มาตรฐานที่ 7 ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา รองลงมาคือ มาตรฐานที่ 6 ด้านการปลูกฝังจิตสำนึกและเสริมสร้างความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก, และ มาตรฐานที่ 5 ด้านนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ งานสร้างสรรค์ หรืองานวิจัย

สภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารงานตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาของโรงเรียนอาชีวเอกชนขนาดใหญ่ในกรุงเทพมหานครที่อยู่ในระดับสูงสามลำดับแรก คือ มาตรฐานที่ 6 ด้านการปลูกฝังจิตสำนึกและเสริมสร้างความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก รองลงมา คือ มาตรฐานที่ 5 ด้านนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ งานสร้างสรรค์ หรืองานวิจัย, และ มาตรฐานที่ 1 ด้านผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษา

ตอนที่ 3 การนำเสนอแนวทางการบริหารงานตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนขนาดใหญ่ในกรุงเทพมหานคร

แนวทางการบริหารตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา 8 ด้านประกอบด้วย 20 แนวทางปฏิบัติตามลำดับดังนี้

1. ด้านการบริหารงานด้านผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษา มี 3 แนวทางปฏิบัติ คือ (1) พัฒนาผู้เรียนในกลุ่มวิชาภาษาอังกฤษให้มีคะแนนเฉลี่ยระดับชาติในการทดสอบ V-Net (2) พัฒนาผู้เรียนในระดับปวช. และ ปวส. ให้มีคะแนนเฉลี่ยระดับชาติในการทดสอบ V-Net (3) สนับสนุนให้ผู้สำเร็จการศึกษาศรตามหลักสูตรเทียบกับแรกเข้า

2. ด้านการบริหารงานด้านการจัดการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพพระยาสัน มี 3 แนวทางปฏิบัติคือ (1) ระดมทรัพยากรในการจัดการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพพระยาสันนอกจากที่ได้รับมอบหมาย (2) ครูผู้สอนได้รับการพัฒนาด้านวิชาชีพที่สอดคล้องกับหลักสูตรวิชาชีพพระยาสัน (3) สนับสนุนให้จัดการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพพระยาสันตามแผนกสรจัดการเรียนรู้รายวิชา

3. ด้านการบริหารงานด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา มี 3 แนวทางปฏิบัติ คือ (1) พัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องต่อความต้องการของสถานประกอบการและประชาคมอาเซียน (2) พัฒนาการจัดการเรียนการสอนโดยนำผลการสอนและการนิเทศไปจัดทำวิจัย (3) ส่งเสริมการฝึกงานของผู้เรียนโดยมีสถานประกอบการเข้าร่วม

4. ด้านการบริหารงานด้านการบริหารจัดการอาชีวศึกษา มี 3 แนวทางปฏิบัติ คือ (1) ระดมทรัพยากรในการจัดการอาชีวศึกษากับเครือข่ายทั้งในประเทศและต่างประเทศ (2) บริหารการเงินและงบประมาณให้สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการประจำปี (3) ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการฝึกอบรม, ทักษะการศึกษา, เข้าร่วมโครงการแลกเปลี่ยน และได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เหมาะสม

5. ด้านการบริหารงานด้านการบริการวิชาการและวิชาชีพ มี 2 แนวทางปฏิบัติ คือ (1) จัดให้ครู และบุคลากร ได้มีส่วนร่วมในการวางแผนงานการบริการวิชาการและวิชาชีพ (2) มีการประเมินความพึงพอใจของผู้รับบริการ

6. ด้านการบริหารงานด้านการปลูกฝังจิตสำนึกและเสริมสร้างความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก มี 3 แนวทางปฏิบัติคือ (1) ส่งเสริมกิจกรรมด้านกีฬาและนันทนาการที่นักเรียนทุกคนเข้าร่วม (2) ส่งเสริมกิจกรรมปลูกฝังจิตสำนึกด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมที่นักเรียนทุกคนเข้าร่วม (3) สร้างเสริมความเข้าใจเรื่องปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้แก่ครู บุคลากรทุกฝ่าย และนักเรียน

7. ด้านการบริหารงานด้านนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ งานสร้างสรรค์ หรืองานวิจัย มี 2 แนวทางปฏิบัติ คือ (1) สร้างเสริมให้นำผลงานครูไปเผยแพร่และใช้ประโยชน์ในระดับชุมชนหรือในระดับชาติ (2) สนับสนุนให้นำผลงานผู้เรียนไปเผยแพร่และใช้ประโยชน์ในสถานศึกษา

8. ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา มี 1 แนวทางปฏิบัติ คือ สถานศึกษามีการจัดทำรายงานการประเมินคุณภาพภายในประจำปีตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2555

อภิปรายผล

ผลการวิจัยพบว่าโรงเรียนอาชีวเอกชนขนาดใหญ่ในกรุงเทพมหานครมีสภาพปัจจุบันและมีสภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารงานตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา ทั้งภาพรวมและจำแนกรายด้านอยู่ในระดับสูงซึ่งสอดคล้องกับ กานต์นัทส บุญลึก (2556) ที่ศึกษาสภาพการบริหารงานวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนเพื่อการประกันคุณภาพภายในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนในเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานครเขต 2 พบว่าสภาพการบริหารงานโดยรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ เสริม เป้าเล้ง (2546) ที่ศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตพื้นที่การศึกษาสมุทรสาคร ว่ามีการดำเนินงานในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เหตุที่ภาพรวมอยู่ในระดับสูงอาจเป็นเพราะพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ที่ระบุไว้ว่าสถานศึกษาทุกแห่งต้องจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในโดยให้ถือเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารจัดการสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาและให้ทราบถึงความสามารถในการจัดการสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และนำผลการประเมินไปแก้ไขข้อบกพร่องเพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

ทั้งนี้ผลวิจัยพบว่ามี 2 มาตรฐานที่มีความแตกต่างกันระหว่างสภาพปัจจุบันที่อยู่ในระดับปานกลาง และสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับสูง คือ มาตรฐานที่ 1 ด้านผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษา และ มาตรฐานที่ 8 ด้านการจัดการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ซึ่งจากผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างมีความต้องการที่จะพัฒนาผู้เรียนให้มีคะแนนเฉลี่ยในกลุ่มวิชาภาษาอังกฤษ และ คะแนนเฉลี่ยรวมของทุกกลุ่มวิชาทั้งในระดับ ปวช. และ ปวส. ที่ต้องการให้ผู้เรียนมีคะแนนเฉลี่ยระดับชาติขึ้นไป รวมไปถึงการอบรมหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นที่ต้องการระดมทรัพยากรในการจัดอบรมจากภายนอก และต้องมีการพัฒนาครูผู้สอนให้เหมาะสมกับหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นตามรายวิชา ซึ่งความต้องการเหล่านี้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา นโยบาย ยุทธศาสตร์การผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษา ในระยะ 15 ปี (พ.ศ. 2555 - 2569) ตามนโยบายที่ 1 มุ่งสร้างและผลิตกำลังคนอาชีวศึกษาให้ตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงาน ในยุทธศาสตร์ที่ 1 มุ่งพัฒนาคุณภาพและปริมาณผู้เรียนให้สัมพันธ์กับความต้องการของตลาดแรงงานในประเทศและระดับสากล ที่มีกลยุทธ์การผลิตและพัฒนากำลังคนให้มี

สมรรถนะ ได้มาตรฐานเป็นที่ยอมรับของตลาดแรงงานและสังคม ทั้งในประเทศ ภูมิภาคอาเซียน และระดับสากล, กลยุทธ์การส่งเสริมและพัฒนาการจัดอาชีวศึกษา และการฝึกอบรมวิชาชีพด้วยรูปแบบที่หลากหลาย ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย รวมไปถึงกลยุทธ์ ส่งเสริม สนับสนุน และเร่งรัดการจัดอาชีวศึกษาด้านความร่วมมือ ผลิตและพัฒนากำลังคนร่วมกันระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบการ โดยเฉพาะการศึกษาระบบทวิภาคี และการฝึกประสบการณ์วิชาชีพตามสาขาวิชาที่เป็นความต้องการของตลาดแรงงาน ซึ่งสอดคล้องกับการพัฒนาทางการศึกษาเพื่ออาชีพ ถือหัวใจหลักของการอาชีวศึกษาซึ่ง พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2530) กล่าวว่าผู้เรียนที่ได้รับการเรียนการสอนทำให้บุคคลเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมด้านต่างๆ ของสมรรถภาพสมองและมีความสามารถนำไปใช้ในการดำรงชีวิต อีกทั้งยังสอดคล้องกับการที่ประเทศไทยจะเป็นหนึ่งในสมาชิกประชาคมอาเซียน จึงมีแนวโน้มความต้องการกำลังคนทางอาชีวศึกษา ที่มีทักษะความสามารถในด้านนั้นๆ และรวมไปถึงทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษอีกด้วย

ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาที่มีความมุ่งหมายให้สถานศึกษาพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะรายวิชาที่สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ หรือประชาคมอาเซียน รวมไปถึงการนำผลการนิเทศไปวิจัยเพื่อการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน พร้อมไปกับการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ฝึกงานโดยมีสถานประกอบการเข้าร่วมนั้น สอดคล้องกับแนวคิดของ Navaratnam and O'connor (1993) เน้นในด้านของการบริหารจัดการโดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับงานวิชาการ ซึ่งถือเป็นภารกิจหลักที่สำคัญของโรงเรียน สอดคล้องกับ กฤษมันต์ วัฒนารงค์ (2538) ที่กล่าวว่า การจัดการอาชีวศึกษาจะใช้ทุกวิธีในการวางแผน ออกแบบการสอนและการฝึก เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาคุณภาพของตนได้ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงานสอดคล้องกับความต้องการของสังคม และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ลือชัย แก้วสุข (2554) ที่ศึกษาสภาพความต้องการกำลังคนของสถานประกอบการพบว่ามีความต้องการทักษะด้านเทคนิคการทำงานเฉพาะสาขามากที่สุด โดยในการศึกษาสภาพปัจจุบันของการบริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษา ด้านการนำแผนการผลิตกำลังคนไปปฏิบัติที่มีความจำเป็นพัฒนาคือการสนับสนุนจากสถานประกอบการ เช่น ห้องปฏิบัติการที่พร้อมใช้ งบประมาณ เครื่องมือและอุปกรณ์ รวมไปถึง การมีครูผู้สอนที่มีความเชี่ยวชาญอย่างเพียงพอในการผลิตกำลังคนเพื่อตอบสนองความต้องการกำลังคนของสถานประกอบการ

ด้านการบริหารจัดการอาชีวศึกษา ผลการวิจัยพบว่าลำดับความสำคัญต้องการจำเป็นในด้านนี้ที่เป็นอันดับ 1 คือ ความต้องการให้ระดมทรัพยากรในการจัดการอาชีวศึกษากับเครือข่ายทั้งในประเทศและต่างประเทศ ในด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น ผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิและอื่นๆ รวมไปถึงมีการประเมินผลการดำเนินงานเพื่อการปรับปรุง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ กานต์นภัส บุญลึก (2556) ที่พบว่าสภาพการบริหารงานอาชีวศึกษาด้านความต้องการให้ระดมทรัพยากรในการจัดการอาชีวศึกษากับเครือข่ายทั้งในประเทศและต่างประเทศนั้นมีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับที่ต่ำที่สุด สะท้อนให้เห็นถึงความจำเป็นในการปรับปรุงในเรื่องดังกล่าว โดยสาเหตุที่นี้อาจเนื่องมาจากสภาพสังคมและเทคโนโลยีมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วส่งผลให้มีการเชื่อมโยงองค์ความรู้มากขึ้น สถาบันอุดมศึกษาต่างๆ จึงให้ความสำคัญต่อการพัฒนาเครือข่ายของความร่วมมือทั้งภายในและภายนอกประเทศ ซึ่งสอดคล้องกับหลักเกณฑ์กระจายอำนาจ ในด้านการบริหารงานทั่วไป ที่สนับสนุนการพัฒนาเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ การประสานงานพัฒนาเครือข่ายทางการศึกษา เป็นต้น

ด้านการบริการวิชาการและวิชาชีพ ผลการวิจัยได้ให้ความสำคัญกับการจัดให้ครู และบุคลากร ได้มีส่วนร่วมในการวางแผนงานการบริการวิชาการและวิชาชีพ รวมไปถึงการจัดให้มีการประเมินความพึงพอใจของ

ผู้รับบริการนั้น ซึ่งอาจเป็นไปได้ว่าปัญหาของการจัดการบริการวิชาการและวิชาชีพ ไม่ได้รับการแก้ไขอย่างเหมาะสมทำให้ครูผู้ที่ทราบถึงปัญหาโดยตรง และรับฟังข้อคิดเห็นจากผู้รับบริการ อย่างเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผน เพื่อพัฒนาบริการวิชาการและวิชาชีพให้ดีขึ้น ซึ่งหากผู้บริหารเปิดโอกาสและจัดสรรให้ครูได้มีโอกาสมาร่วมวางแผนพัฒนาก็ถือเป็นนิมิตหมายที่ดีในการบริหารตามหลักการการกระจายอำนาจที่ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้ที่มีส่วนได้เสียได้เข้ามามีส่วนในการจัดการและพัฒนาในกิจการนั้นๆ

ด้านการปลูกฝังจิตสำนึกและเสริมสร้างความเป็นพลเมืองไทยและพลโลกที่ควรส่งเสริมกิจกรรมด้านกีฬาและนันทนาการที่นักเรียนทุกคนเข้าร่วม ส่งเสริมกิจกรรมปลูกฝังจิตสำนึกด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมที่นักเรียนทุกคนเข้าร่วม และสร้างเสริมความเข้าใจเรื่องปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้แก่ครู บุคลากรทุกฝ่าย และนักเรียน จากผลการวิจัยพบว่าด้านนี้ไม่ได้รับให้จัดความสำคัญอยู่ในลำดับต้นๆ อาจเป็นเพราะมีการปฏิบัติกิจกรรมจริงและรณรงค์กันมาต่อเนื่องในช่วงระยะเวลาหลายปีก่อนหน้านี้อยู่แล้ว เช่น กิจกรรมกีฬาด้านยาเสพติด กิจกรรมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม หรือกิจกรรมความรู้เกี่ยวกับเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงที่จัดขึ้นเนื่องในวันเฉลิมพระชนมพรรษา

หนึ่งในพันธกิจของการอาชีวศึกษาเอกชนที่ว่าด้วย การสร้างนวัตกรรม งานวิจัย พัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อการประกอบวิชาชีพและเพิ่มศักยภาพในการแข่งขัน และจากผลการวิจัยพบว่ามีความสำคัญต่อการจำเป็นในลำดับที่เจ็ด ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ กานตันภัส บุญลึก (2556) ที่พบว่าสภาพการบริหารงานในด้านนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ งานสร้างสรรค์ หรืองานวิจัย มีการดำเนินงานอยู่ในระดับต่ำที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยในด้านอื่นๆ และเมื่อวิเคราะห์ถึงลำดับความสำคัญต่อการจำเป็นในรายด้านพบว่าต้องการให้มีการนำผลงานครูไปเผยแพร่และใช้ประโยชน์ในระดับชุมชนหรือในระดับชาติ รวมไปถึงการนำผลงานผู้เรียนไปเผยแพร่และใช้ประโยชน์ในสถานศึกษา ซึ่งเป็นการสะท้อนว่าต้องการให้เกิดการนำผลงานมาใช้และการให้เกิดการพัฒนาของการวิจัย อีกทั้งยังเป็นการสร้างความภาคภูมิใจแก่ผู้สร้างสรรค์ผลงานนั้นๆ

ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา สถานศึกษามีการจัดทำรายงานการประเมินคุณภาพภายในประจำปีตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2555 ซึ่งสอดคล้องกับกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ มาตรฐานการประเมินคุณภาพภายนอกด้านการอาชีวศึกษา กรอบมาตรฐานหลักสูตรอาชีวศึกษา รวมทั้งหลักการจัดการอาชีวศึกษา การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาจึงไม่ใช่ภาระงานใหม่ของสถานศึกษา หากแต่สถานศึกษาต้องดำเนินการไม่เพียงเพื่อพร้อมรับการประเมินคุณภาพภายนอกเท่านั้นแต่ต้องนำผลที่ได้มาพัฒนาปรับปรุงมุ่งเน้นไปที่คุณภาพผู้เรียนตามหลักสูตรอันเป็นการสอดคล้องกับหลักการเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อให้เกิดเป็นวัฒนธรรมคุณภาพอย่างยั่งยืน

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

จากการศึกษาแนวทางการบริหารงานตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนขนาดใหญ่ในกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ภาครัฐและหน่วยงานต้นสังกัดอย่างสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมเอกชนควรเข้ามาส่งเสริมสนับสนุน เช่น การกำหนดนโยบายการพัฒนาครูผู้สอนให้ได้รับการพัฒนาทางวิชาชีพที่สอดคล้องกับหลักสูตรและความต้องการของประชาคมอาเซียน จากผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาครูผู้สอนให้ได้รับการอบรมทั้งในด้านการจัดฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น และการบริหารจัดการอาชีวศึกษา การให้ครูผู้สอนได้รับทุนการศึกษา ได้เข้าร่วมโครงการแลกเปลี่ยนและได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เหมาะสมนั้นมีความต้องการจำเป็นอยู่ในระดับสูง

2. ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำผลการวิจัยการลำดับความต้องการจำเป็นในการบริหารงานตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา ที่ควรได้รับการพัฒนามาก่อนสามลำดับแรกคือ ด้านผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาด้านการจัดการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น และด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนมากำหนดเป็นนโยบายการบริหารงานเร่งด่วนของสถานศึกษาอย่างชัดเจน และเพื่อเป็นการปรับปรุงและพัฒนาสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องผู้บริหารควรนำแนวทางการบริหารงานตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาฯ ทั้ง 8 ด้าน 20 แนวทางปฏิบัติ มาดำเนินการเพื่อให้สถานศึกษามีระบบการปฏิบัติงานบรรลุตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาต่อไป

3. ชุมชนและสถานประกอบการให้ความร่วมมือและช่วยพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษาอาชีวศึกษาโดยการเข้าไปมีส่วนร่วมในการส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียน เช่น การสนับสนุนทรัพยากรเครื่องมือสำหรับการเรียนรู้ของผู้เรียน การให้ข้อมูลความต้องการของตลาดแรงงาน การส่งเสริมการนำผลงานของครูและนักเรียนไปใช้และการร่วมเป็นเครือข่ายของสถานศึกษาในการพัฒนาผู้เรียนผลการวิจัยพบว่าสถานศึกษาต้องระดมทรัพยากรในการจัดฝึกอบรมวิชาชีพระยะสั้นและในการจัดการอาชีวศึกษากับทั้งในประเทศและต่างประเทศการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการและอาเซียน การฝึกงานของผู้เรียนโดยมีสถานประกอบการเข้าร่วม รวมไปถึงการประเมินความพึงพอใจของผู้รับบริการ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารงานตามมาตรฐานอาชีวศึกษาของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนขนาดใหญ่ในกรุงเทพมหานคร โดยผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไปดังนี้

1. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานในแต่ละมาตรฐานการอาชีวศึกษาเพื่อหาว่าปัจจัยใดที่ส่งผลสนับสนุน และปัจจัยใดที่เป็นอุปสรรคในการบริหารงาน เพื่อนำมาเป็นข้อมูลสำหรับการเตรียมความพร้อมในการนำแนวทางการบริหารงานตามมาตรฐานอาชีวศึกษาไปใช้ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

2. ควรมีการศึกษาวิจัยถึงปัญหาและอุปสรรคของการบริหารงานแต่ละมาตรฐานการอาชีวศึกษา เพราะผลการวิจัยพบว่า มาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษา และ มาตรฐานที่ 2 การจัดฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นมีสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง แต่สภาพพึงประสงค์อยู่ในระดับสูง ซึ่งหากมีการศึกษาสภาพปัญหาและอุปสรรคของการบริหารงานดังกล่าวแล้ว ก็จะสามารถนำผลการวิจัยที่ได้ไปพัฒนาการบริหารงานตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาต่อไป

3. ควรมีการศึกษาวิจัยถึงการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของชุมชนและสถานประกอบการ เพราะจากผลการวิจัยพบว่าด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ด้านการบริหารจัดการอาชีวศึกษาด้านการบริการวิชาและวิชาชีพ และด้านการจัดฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นนั้นมีสภาพที่พึงประสงค์ในข้อที่ต้องการให้ชุมชนและสถานประกอบการเข้ามามีส่วนร่วมอยู่ในระดับสูง

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กฤษมันต์ วัฒนารงค์. (2538). *อาชีวศึกษา ปรัชญา หลักการและทฤษฎี*. กรุงเทพมหานคร: สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- กานต์นัส บัญสิทธิ์. (2556). *การบริหารงานวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนเพื่อการประกันคุณภาพภายใน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนในเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานครเขต 2 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท)*. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- คณะกรรมการการศึกษาเอกชน, สำนักงาน. (2543). *ระบบการประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์สำนักนายกรัฐมนตรี.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2530). *การสร้างและการพัฒนาแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์*. กรุงเทพมหานคร: สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- รุ่งทิพา ไฉ่กั. (2551). *สภาพและปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานครเขต 2 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท)*. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- ลือชัย แก้วสุข. (2554). *การพัฒนากลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาเพื่อตอบสนองความต้องการกำลังคนของสถานประกอบการ (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท)*. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ. (2555). *มาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2555 เพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: แผนกวิชาการพิมพ์ วิทยาลัยเทคนิคมีนบุรี.
- สุปราณี ศรีฉัตรภิมุข, สมบุญ ยมนา และ กิตติภูมิ วิเศษศักดิ์. (2544). *บริษัทมหาชนกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์*. กรุงเทพมหานคร: สถาบันทรัพยากรมนุษย์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- เสงี่ยม เป่าเล้ง. (2546). *การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตพื้นที่การศึกษาสมุทรสาคร (วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต)*. สาขาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.

ภาษาอังกฤษ

- Navaratnam, K. K., & O'Connor, R. (1993). Quality assurance in vocational education: Meeting the needs of nineties. *The Vocational Aspect of Education*, 45(2), 113 – 122.
- Yamane. (1967). *Statistics, an introductory analysis*. (2nd Ed.). New York: Harper and Row.